

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 27.4.2010
SEK(2010) 488 v konečnom znení

Odporúčanie pre

ODPORÚČANIE RADY

z 27.4.2010

o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie

Časť I integrovaných usmernení stratégie Európa 2020

{KOM(2010) 193 v konečnom znení}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Európska rada 26. marca 2010 súhlasila s návrhom Európskej komisie začať realizovať novú stratégiu pre zamestnanosť a rast, stratégiu Európa 2020¹, založenú na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá bude zameraná na kľúčové oblasti, v ktorých je potrebné konať v záujme zvýšenia potenciálu udržateľného rastu a konkurencieschopnosti Európy. Na tento účel sa Európska rada dohodla, že určí hlavné ciele EÚ predstavujúce spoločné ciele, ktorými sa riadia opatrenia členských štátov a Únie. Na základe týchto cieľov členské štáty [stanovili] svoje národné ciele. Komisia bude zase pracovať na implementácii stratégie na úrovni EÚ, a to najmä prostredníctvom siedmich „hlavných iniciatív“, ktoré boli uvedené v oznámení Európa 2020.

V Zmluve o fungovaní Európskej únie sa ustanovuje, že členské štáty majú považovať svoje hospodárske politiky a podporu zamestnanosti za vec spoločného záujmu a koordinovať ich v rámci Rady. V dvoch osobitných článkoch zmluvy sa ustanovuje, že Rada má prijať hlavné smery hospodárskych politík (článok 121) a usmernenia pre oblasť zamestnanosti (článok 148), pričom tieto usmernenia musia byť zlučiteľné s uvedenými hlavnými smermi. S ohľadom na tento právny základ, sa smery hospodárskych politík a usmernenia pre oblasť zamestnanosti predkladajú ako dva samostatné – avšak vnútorne prepojené – právne nástroje:

- odporúčanie Rady o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie – Časť I integrovaných usmernení stratégie Európa 2020,
- rozhodnutie Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov – Časť II integrovaných usmernení stratégie Európa 2020.

Tieto hlavné smery a usmernenia implementované uvedenými právnymi nástrojmi spolu tvoria integrované usmernenia na vykonávanie stratégie Európa 2020.

„Integrované usmernenia stratégie Európa 2020“ stanovujú rámec stratégie Európa 2020 a reforiem na úrovni členských štátov. Aby sa zaistila konzistentnosť a jednoznačnosť, usmernenia odrážajú závery Európskej rady a ich počet je obmedzený. Usmernenia sú integrované, aby sa zaistilo, že vnútroštátne politiky a politiky na úrovni EÚ budú v plnej miere prispievať k dosahovaniu cieľov stratégie Európa 2020. Synchronizované plnenie týchto cieľov umožní členským štátom využiť pozitívne externality koordinovaných štrukturálnych reforiem, a to najmä v eurozóne.

Na tomto základe členské štáty vypracujú národné programy reforiem, v ktorých podrobne stanovia opatrenia, ktoré prijmú v rámci novej stratégie, pričom budú venovať osobitnú pozornosť úsiliu zameranému na splnenie národných cieľov a opatreniam na odstránenie prekážok udržateľného rastu na vnútroštátnej úrovni. Európska rada na základe monitorovania vykonávaného Komisiou a na základe práce v rámci Rady každý rok posúdi celkový pokrok, ktorý sa dosiahol pri plnení stratégie na úrovni EÚ, ako aj jednotlivých členských štátov. Súbežne sa posúdi makroekonomický a štrukturálny vývoj, ako aj vývoj konkurencieschopnosti a celková finančná stabilita.

¹ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

„Integrované usmernenia stratégie Európa 2020“ sú tieto:

Usmernenie 1: Zabezpečenie kvality a udržateľnosti verejných financií

Usmernenie 2: Riešenie makroekonomických nerovnováh

Usmernenie 3: Znižovanie nerovnováh v eurozóne

Usmernenie 4: Optimalizácia podpory výskumu a vývoja a inovácie, posilnenie vedomostného trojuholníka a uvoľnenie potenciálu digitálneho hospodárstva

Usmernenie 5: Zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov a znižovanie emisií skleníkových plynov

Usmernenie 6: Zlepšovanie podnikateľského a spotrebiteľského prostredia a modernizácia priemyselnej základne

Usmernenie 7: Zvyšovanie účasti na trhu práce a znižovanie štrukturálnej nezamestnanosti

Usmernenie 8: Rozvoj kvalifikovanej pracovnej sily zodpovedajúcej potrebám trhu práce, podpora kvality pracovných miest a celoživotného vzdelávania

Usmernenie 9: Zlepšovanie výkonnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach a zvyšovanie účasti na vysokoškolskom vzdelávaní

Usmernenie 10: Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe

Odporúčanie pre

ODPORÚČANIE RADY

z 27.4.2010

o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie

Časť I integrovaných usmernení stratégie Európa 2020

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na závery Európskej rady,

keďže:

- (1) V zmluve sa ustanovuje, že členské štáty majú považovať svoje hospodárske politiky za vec spoločného záujmu a koordinovať ich v rámci Rady. V súlade s ustanoveniami zmluvy Európska únia vypracovala a implementovala nástroje na koordináciu politík vo fiškálnej oblasti (Pakt o stabilite a raste) a makroštrukturálnych politík.
- (2) V zmluve sa ustanovuje, že Rada má prijať usmernenia pre oblasť zamestnanosti a hlavné smery hospodárskych politík, ktorými sa majú riadiť politiky členských štátov.
- (3) Lisabonská stratégia, ktorá sa začala realizovať v roku 2002, vychádzala z uvedenia si potreby EÚ zvýšiť svoju produktivitu a konkurencieschopnosť a súčasne posilniť sociálnu súdržnosť, aby bola schopná čeliť globálnej konkurencii, technologickým zmenám a problému starnúceho obyvateľstva. V roku 2005 bola lisabonská stratégia obnovená na základe preskúmania v polovici jej trvania, čo viedlo k väčšiemu dôrazu na rast, zvýšenie počtu pracovných miest a zlepšenie ich kvality.
- (4) Lisabonská stratégia pre rast a zamestnanosť prispela k dosiahnutiu konsenzu o všeobecnom smerovaní hospodárskych politík a politík zamestnanosti EÚ. V rámci tejto stratégie Rada v roku 2005² prijala hlavné smery hospodárskych politík a usmernenia pre oblasť zamestnanosti a v roku 2008³ vykonala ich revíziu. Národné programy reforiem vychádzali z 24 usmernení, ktoré pre EÚ ako celok stanovovali kľúčové priority reforiem v makroekonomickej a mikroekonomickej oblasti, ako aj reforiem trhu práce. Zo skúseností však vyplýva, že priority stanovené v usmerneniach

² KOM(2005)141.

³ KOM(2007)803.

neboli dostatočne jasné a väzby medzi nimi by mohli byť silnejšie. To obmedzilo ich vplyv na tvorbu vnútroštátnych politík

- (5) Finančná a hospodárska kríza, ktorá prepukla v roku 2008, viedla k značnému zníženiu počtu pracovných miest a poklesu potenciálnej produkcie a spôsobila dramatické zhoršenie stavu verejných financií. Členským štátom však pri riešení krízy pomohol európsky plán na oživenie hospodárstva⁴, a to čiastočne prostredníctvom koordinovaných fiškálnych stimulov, pričom euro poslúžilo ako prostriedok na udržanie makroekonomickej stability. Kríza tak ukázala, že koordinácia hospodárskych politík EÚ môže priniesť významné výsledky, ak sa posilní a účinne vykonáva. Zároveň zdôraznila úzku vzájomnú závislosť hospodárstiev členských štátov.
- (6) Komisia navrhla vymedziť novú stratégiu pre nasledujúce desaťročie, stratégiu Európa 2020⁵, ktorá má Únii umožniť, aby vyšla z krízy silnejšia a aby nasmerovala svoje hospodárstvo k inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Päť hlavných cieľov uvedených v rámci príslušných usmernení predstavuje spoločné ciele, ktorými sa riadia opatrenia členských štátov a Únie. Členské štáty by mali vyvinúť maximálne úsilie na splnenie národných cieľov a na odstránenie prekážok rastu.
- (7) Členské štáty by v rámci komplexných stratégií na prekonanie krízy mali uskutočniť ambiciózne programy reforiem na zaistenie makroekonomickej stability a udržateľnosti verejných financií, zlepšenie konkurencieschopnosti a zníženie makroekonomických nerovnováh. Dočasné opatrenia zavedené v reakcii na krízu by sa mali ukončiť koordinovaným spôsobom, keď bude hospodárske oživenie isté. Ukončenie fiškálnych stimulov by sa malo uskutočniť a koordinovať v rámci Paktu o stabilite a raste.
- (8) V rámci stratégie Európa 2020 by členské štáty mali uskutočniť reformy zamerané na „inteligentný rast“, t. j. rast spočívajúci na znalostiach a inovácii. Reformy by sa mali sústrediť na zlepšenie kvality vzdelávania, zabezpečenie jeho dostupnosti pre všetkých a posilnenie výkonnosti v oblasti výskumu a podnikania s cieľom podporiť inováciu a šírenie znalostí v celej EÚ. Mali by podporovať podnikanie a pomáhať pri premene kreatívnych nápadov na inovatívne produkty, služby a procesy, ktoré môžu byť zdrojom rastu, kvalitných pracovných miest, územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti a prispieť k efektívnejšiemu riešeniu európskych a celosvetových spoločenských výziev. V tejto súvislosti má zásadný význam maximálne využitie potenciálu informačných a komunikačných technológií.
- (9) Členské štáty by sa tiež mali prostredníctvom svojich programov reforiem zamerať na „udržateľný rast“. Udržateľný rast znamená oddelenie hospodárskeho rastu od využívania zdrojov, budovanie udržateľného a konkurencieschopného hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje, spravodlivé rozdelenie nákladov a prínosov a využívanie vedúceho postavenia Európy v rámci snáh o vyvinutie nových postupov a technológií vrátane ekologických technológií. Členské štáty by mali vykonať potrebné reformy zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov a efektívne

⁴ KOM(2009) 615, 19.11.2009.

⁵ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

využívanie zdrojov. Mali by tiež zlepšiť podnikateľské prostredie, stimulovať tvorbu „zelených“ pracovných miest a modernizovať svoju priemyselnú základňu.

- (10) Programy reforiem členských štátov by sa nakoniec takisto mali zamerať na „inkluzívny rast“. Inkluzívny rast zahŕňa vytváranie súdržnej spoločnosti, v ktorej sú ľudia schopní predvídať a zvládať zmeny, a tak sa aktívne podieľať na fungovaní spoločnosti a hospodárstva. Reformy členských štátov by preto mali zabezpečiť prístup a možnosti pre všetkých počas celého ich života, a tak prispieť k znižovaniu chudoby a sociálneho vylúčenia prostredníctvom odstránenia prekážok, ktoré bránia účasti na trhu práce, a to najmä v prípade žien, starších pracovníkov, mladých ľudí, osôb so zdravotným postihnutím a legálnych migrantov. Mali by tiež zaistiť, aby výhody vyplývajúce z hospodárskeho rastu pocítili všetci občania a všetky regióny. Ústrednými prvkami programov reforiem členských štátov by preto malo byť zaistenie účinného fungovania trhov práce prostredníctvom investovania do úspešných prechodov, rozvoj vhodných zručností, zvyšovanie kvality pracovných miest a boj proti segmentácii, štrukturálnej nezamestnanosti a nečinnosti pri súčasnom zabezpečení primeranej a udržateľnej sociálnej ochrany a aktívneho začlenenia v záujme znižovania chudoby.
- (11) Štrukturálne reformy EÚ a členských štátov môžu účinne prispieť k rastu a tvorbe pracovných miest, ak posilnia konkurencieschopnosť EÚ v rámci svetového hospodárstva, vytvoria nové príležitosti pre európskych vývozcov a poskytnú konkurenčný prístup k dôležitým dovozom. Reformy by preto mali zohľadňovať svoj vplyv na vonkajšiu konkurencieschopnosť, aby podporili európsky rast a účasť Európy na otvorených a spravodlivých trhoch na celom svete.
- (12) Základom stratégie Európa 2020 musí byť integrovaný súbor politík, ktoré by členské štáty mali implementovať v plnej miere a rovnakým tempom, aby bolo možné dosiahnuť pozitívne externality koordinovaných štrukturálnych reforiem.
- (13) Hoci sú tieto usmernenia adresované členským štátom, stratégia Európa 2020 by sa mala vykonávať v partnerstve so všetkými vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, v úzkej spolupráci s parlamentmi, ako aj so sociálnymi partnermi a zástupcami občianskej spoločnosti, ktorí prispievajú k vypracovaniu národných programov reforiem, k ich vykonávaniu a k celkovej komunikácii v súvislosti so stratégiou.
- (14) Stratégia Európa 2020 je založená na menšom súbore usmernení, ktoré nahrádzajú predchádzajúci súbor 24 usmernení a ktoré sa koherentným spôsobom zameriavajú na otázky zamestnanosti a hlavné otázky hospodárskej politiky. Hlavné smery hospodárskych politík členských štátov a Únie, ktoré sú pripojené k tomuto odporúčaniu, sú vnútorne prepojené s usmerneniami pre politiky zamestnanosti členských štátov, ktoré sú pripojené k rozhodnutiu Rady [...] z [...] . Spolu tvoria „integrované usmernenia stratégie Európa 2020“.
- (15) Tieto nové integrované usmernenia odrážajú závery Európskej rady. Poskytujú členským štátom presné pokyny, pokiaľ ide o vymedzenia národných reformných programov a uskutočnenie reforiem, a to s ohľadom na ich vzájomnú závislosť a v súlade s Paktom o stabilite a raste. Usmernenia budú základom pre akékoľvek špecifické odporúčania, ktoré môže Rada adresovať jednotlivým členským štátom, alebo, v prípade hlavných smerov hospodárskych politík, pre akékoľvek napomenutia,

ktoré môže vydať Komisia v prípade, keď sú opatrenia prijaté na základe príslušných špecifických odporúčaní pre danú krajinu nedostatočné.

- (16) Tieto usmernenia by mali zostať z veľkej časti nezmenené až do roku 2014, aby sa bolo možné sústrediť na ich vykonávanie,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

- (1) Členské štáty a v náležitých prípadoch EÚ by mali vo svojich hospodárskych politikách zohľadniť usmernenia stanovené v prílohe, ktoré sú súčasťou „integrovaných usmernení stratégie Európa 2020“.
- (2) Členské štáty by mali vypracovať národné programy reforiem v súlade s cieľmi stanovenými v „integrovaných usmerneniach stratégie Európa 2020“.

V Bruseli 27.4.2010

*Za Radu
predseda*

Príloha:
Hlavné smery hospodárskych politík členských štátov a Únie

Usmernenie 1: Zabezpečenie kvality a udržateľnosti verejných financií

Členské štáty by mali realizovať stratégie rozpočtovej konsolidácie v rámci Paktu o stabilite a raste a najmä odporúčania, ktoré boli členským štátom adresované v rámci postupu pri nadmernom deficite a/alebo v memorandách o porozumení v prípade podpory platobnej bilancie. Členské štáty by mali najmä dosiahnuť konsolidáciu výrazne presahujúcu referenčnú hodnotu 0,5 % hrubého domáceho produktu (HDP) ročne v štrukturálnom vyjadrení, a to až dovtedy, kým nebudú dosiahnuté strednodobé rozpočtové ciele. Fiškálna konsolidácia by sa mala začať najneskôr v roku 2011 alebo aj skôr v tých členských štátoch, v ktorých to hospodárska situácia umožní, za predpokladu, že z prognóz Komisie bude naďalej vyplývať, že oživenie sa posilňuje a stáva sa samoudržateľným.

Pri vypracúvaní a vykonávaní stratégií rozpočtovej konsolidácie by členské štáty mali dať prednosť daňovým opatreniam, ktoré nemajú nepriaznivý vplyv na rast a zamestnanosť, a uprednostniť výdavkové položky podporujúce rast, ako sú vzdelávanie, zručnosti a zamestnateľnosť, výskum, vývoj a inovácia a investície do sietí, napríklad do vysokorýchlostného internetu a prepojení energetických a dopravných systémov. Ak bude potrebné zvýšiť dane, mali by sa súčasne tam, kde je to možné, prijať opatrenia na zmenu daňových systémov tak, aby boli viac „naklonené rastu“, a to presunutím daňového zaťaženia od zdaňovania práce na iné objekty dane, napríklad na činnosti poškodzujúce životné prostredie. Daňové systémy a systémy dávok by mali poskytovať stimuly zvyšujúce finančnú atraktivitu práce.

Okrem toho by členské štáty mali posilniť vnútroštátne rozpočtové rámce, zvýšiť kvalitu verejných výdavkov a zlepšiť udržateľnosť verejných financií prostredníctvom trojzložkovej stratégie, ktorá pozostáva z rýchleho znižovania dlhu, reformy verejných výdavkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva, ako sú napríklad výdavky na zdravotnú starostlivosť, a úsilia o zvýšenie skutočného veku odchodu do dôchodku s cieľom zaistiť, aby plnenia súvisiace so starnutím obyvateľstva financované z verejných výdavkov boli finančne únosné, sociálne primerané a prístupné.

Usmernenie 2: Riešenie makroekonomických nerovnováh

Členské štáty by mali zabrániť vzniku neudržateľných makroekonomických nerovnováh, ktoré sú najmä dôsledkom vývoja bežných účtov, vývoja na kapitálových trhoch a vývoja bilancií domácností a podnikového sektora. Členské štáty s veľkou nerovnováhou bežného účtu, ktorá je dôsledkom dlhodobej straty konkurencieschopnosti alebo ich politik v oblasti obozretného podnikania a daní, by sa mali zamerať na riešenie základných príčin, a to prostredníctvom krokov v oblasti fiškálnej politiky, vývoja miezd, štrukturálnych reforiem na trhoch s výrobkami a finančnými službami, v oblasti pracovných trhov v súlade s usmerneniami pre oblasť zamestnanosti alebo v akejkoľvek inej príslušnej oblasti politiky. V tejto súvislosti by členské štáty mali podporovať vhodné rámcové podmienky pre systémy vyjednávania o mzdách a vývoj nákladov práce, ktoré sú v súlade s cenovou stabilitou, trendmi v oblasti produktivity a potrebou zníženia vonkajších nerovnováh. Vývoj miezd by mal zohľadňovať rozdiely v kvalifikácii pracovnej sily a v podmienkach na miestnom trhu práce a mal by reagovať na veľké rozdiely v hospodárskej výkonnosti jednotlivých regiónov v rámci jednej krajiny.

Usmernenie 3: Znižovanie nerovnováh v eurozóne

Členské štáty eurozóny by mali považovať veľké a pretrvávajúce rozdiely v stave bežných účtov a iné makroekonomické nerovnováhy za vec spoločného záujmu a v prípade potreby prijať opatrenia na ich zníženie. Členské štáty eurozóny s veľkým a pretrvávajúcim deficitom bežného účtu, ktorý vyplýva z dlhodobej straty konkurencieschopnosti, by mali každoročne dosiahnuť jeho výrazné zníženie v štruktúrálnom vyjadrení. Tieto členské štáty by sa tiež mali usilovať o zníženie reálnych jednotkových nákladov práce. Členské štáty eurozóny s veľkým prebytkom bežného účtu by mali prijať opatrenia na odstránenie štruktúrálnych obmedzení súkromného domáceho dopytu. Podobne by členské štáty eurozóny mali konať aj v prípade akýchkoľvek ďalších nerovnováh, ako sú napríklad nadmerná kumulácia súkromného dlhu a rozdiely v oblasti inflácie. Makroekonomické nerovnováhy by sa preto mali pravidelne monitorovať v rámci euroskupiny, ktorá by mala v prípade potreby navrhnúť nápravné opatrenia.

Usmernenie 4: Optimalizácia podpory výskumu a vývoja a inovácie, posilnenie vedomostného trojuholníka a uvoľnenie potenciálu digitálneho hospodárstva

Členské štáty by mali vykonať revíziu svojich vnútroštátnych (a regionálnych) systémov v oblasti výskumu, vývoja a inovácie, pričom by mali zabezpečiť primerané a účinné verejné investície a zaistiť, aby tieto systémy prispievali k vyššiemu rastu a zároveň k riešeniu hlavných spoločenských problémov (napríklad energetika, efektívne využívanie zdrojov, zmena klímy, sociálna súdržnosť, starnutie, zdravie a bezpečnosť). Reformy by mali pomáhať rozvoju excelentnosti a inteligentnej špecializácie, podporovať vedeckú integritu, posilniť spoluprácu medzi univerzitami, výskumnými ústavmi, verejnými a súkromnými aktérmi a aktérmi z tretieho sektora, a to na domácej aj medzinárodnej úrovni, a zabezpečiť rozvoj infraštruktúry a sietí, ktoré umožnia šírenie znalostí. Malo by sa zlepšiť riadenie výskumných inštitúcií, aby vnútroštátne výskumné systémy fungovali efektívnejšie. Na tento účel by sa mal modernizovať univerzitný výskum, mala by sa vytvoriť infraštruktúra svetovej úrovne a mali by sa podporovať atraktívne možnosti na rozvoj kariéry a mobilita výskumných pracovníkov. Vnútroštátne mechanizmy financovania a verejného obstarávania by sa mali upraviť a zjednodušiť tak, aby sa uľahčila cezhraničná spolupráca, šírenie znalostí a súťaž na základe schopností.

Politiky členských štátov v oblasti výskumu, vývoja a inovácie by mali byť zasadené do kontextu EÚ s cieľom vytvoriť viac príležitosti na spojenie verejných a súkromných zdrojov v oblastiach, v ktorých EÚ môže priniesť pridanú hodnotu, aby bolo možné využiť synergie s fondmi EÚ, a tak dosiahnuť dostatočný rozsah a vyhnúť sa fragmentácii. Členské štáty by mali začleniť inováciu do všetkých príslušných politík a podporovať inováciu v širšom zmysle (vrátane netechnologickej inovácie). S cieľom podporiť súkromné investície do výskumu a inovácie by členské štáty mali zlepšiť rámcové podmienky – najmä pokiaľ ide o podnikateľské prostredie, konkurenčné a otvorené trhy – kombinovať daňové stimuly a iné finančné nástroje s opatreniami na uľahčenie prístupu k súkromnému financovaniu (vrátane rizikového kapitálu), zvýšiť dopyt, a to najmä v oblasti ekologickej inovácie, (predovšetkým prostredníctvom verejného obstarávania a interoperabilných noriem), podporovať trhy a právne úpravy, ktoré vytvárajú vhodné podmienky pre inováciu, a zaistiť efektívnu, prístupnú a účinnú ochranu duševného vlastníctva. V súlade s usmerneniami 8 a 9 by členské štáty mali ľuďom umožniť získať širokú škálu zručností potrebných na účely inovácie vo všetkých jej formách a mali by zaistiť dostatočný počet absolventov vedeckých, matematických a inžinierskych odborov. Školské učebné osnovy by mali podporovať kreativitu, inováciu a podnikanie.

Členské štáty by mali presadzovať zavádzanie a využívanie vysokorýchlostného internetu ako základného prostriedku umožňujúceho prístup k znalostiam a účasť na ich vytváraní. Členské štáty by mali vytvoriť vhodné rámcové podmienky pre rýchly rozvoj jednotného digitálneho trhu, ktorý ponúka široko prístupný obsah a služby on-line. Verejné financovanie vrátane nástrojov financovania EÚ, ako sú štrukturálne fondy, fondy v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, by sa mali zamerať na oblasti, ktorých potreby nie sú plne uspokojené súkromnými investíciami. Politiky by mali rešpektovať zásadu technologickej neutrality. Členské štáty by sa mali usilovať znížiť náklady na budovanie sietí koordináciou verejných prác; podporovať zavádzanie a používanie moderných služieb prístupných on-line, a to aj prostredníctvom ďalšieho rozvoja elektronickej štátnej správy, elektronického podpisu, elektronickej totožnosti a elektronických platieb; podporovať aktívnu účasť v digitálnej spoločnosti, a to aj prostredníctvom mediálnej a digitálnej gramotnosti; a prispievať k vytvoreniu atmosféry bezpečnosti a dôvery.

Hlavným cieľom EÚ, na základe ktorého členské štáty stanovujú svoje národné ciele, je aby do roku 2020 investície do výskumu a vývoja dosiahli 3 % HDP EÚ. Pracuje sa na vytvorení ukazovateľa, ktorý by odrážal intenzitu výskumu, vývoja a inovácií.

Usmernenie 5: Zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov a znižovanie emisií skleníkových plynov

Členské štáty by mali oddeliť hospodársky rast od využívania zdrojov prostredníctvom využitia environmentálnych výziev ako potenciálnych zdrojov rastu a efektívneho využívania svojich prírodných zdrojov. Mali by vykonať potrebné štrukturálne reformy, aby mohli uspieť v globálnom kontexte, ktorý je charakteristický čoraz väčšími obmedzeniami, pokiaľ ide o emisie uhlíka a dostupnosť zdrojov. Na účely zníženia emisií by členské štáty mali vo veľkej miere využiť trhové nástroje vrátane zdanenia s cieľom podporiť „zelený“ rast a tvorbu „zelených“ pracovných miest, stimulovať využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a čistých technológií, ktoré sú odolné voči zmene klímy, a prispievať k úsporám energie a ekologickej inovácii. Členské štáty by mali postupne prestať poskytovať dotácie na činnosti, ktoré škodia životnému prostrediu, a zaisťovať spravodlivé rozdelenie ich nákladov a prínosov, s výnimkou dotácií pre osoby so sociálnymi potrebami. Členské štáty by mali využiť regulačné, mimoregulačné a fiškálne nástroje, vrátane noriem energetickej výkonnosti pre výroby a budovy, dotácií, zvýhodnených pôžičiek a „ekologického obstarávania“, na stimulovanie nákladovo efektívnej zmeny modelov spotreby a výroby, podporu recyklovania, uskutočnenie prechodu k efektívnemu využívaniu zdrojov a nízkouhlíkovému hospodárstvu a dosiahnutie pokroku v odstraňovaní emisií uhlíka v oblasti dopravy a výroby energie a maximalizovať v tejto súvislosti synergie na európskej úrovni. Členské štáty by mali vyvinúť inteligentné, modernizované a plne prepojené infraštruktúry v oblasti dopravy a energetiky, využívať informačné a komunikačné technológie v súlade s usmernením 4 s cieľom dosiahnuť zvýšenie produktivity, zaisťovať koordinované vykonávanie projektov v oblasti infraštruktúry a podporovať rozvoj otvorených, konkurenčných a integrovaných trhov v rámci sieťových odvetví. Členské štáty by na podporu uvedených cieľov mali v plnej miere využívať fondy EÚ.

Hlavným cieľom EÚ, na základe ktorého členské štáty stanovujú svoje národné ciele, je znížiť do roku 2020 emisie skleníkových plynov najmenej o 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 alebo o 30 % v prípade priaznivých podmienok⁶; zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na našej konečnej spotrebe energie na 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť minimálne o 20 %.

Usmernenie 6: Zlepšovanie podnikateľského a spotrebiteľského prostredia a modernizácia priemyselnej základne

Členské štáty by mali zabezpečiť, aby trhy fungovali v prospech občanov a spotrebiteľov. Členské štáty by mali vytvoriť predvídateľné rámcové podmienky a zaistiť dobre fungujúce, otvorené a konkurenčné trhy tovarov a služieb, a to najmä prostredníctvom podpory integrácie jednotného trhu a účinného vykonávania a presadzovania pravidiel jednotného trhu a pravidiel hospodárskej súťaže a rozvíjania potrebnej fyzickej infraštruktúry. Členské štáty by mali pokračovať v zlepšovaní podnikateľského prostredia prostredníctvom modernizácie verejnej správy, znižovania administratívnej záťaže, a to vrátane rozvoja ďalších interoperabilných služieb elektronickej štátnej správy, odstraňovania daňových prekážok, podporovania malých a stredných podnikov v súlade s iniciatívou „Small Business Act“ pre Európu a zásadou „najskôr myslieť na malých“, zabezpečenia stability a integrácie trhov s finančnými službami, uľahčovania prístupu k financovaniu, zlepšovania podmienok presadzovania práv duševného vlastníctva, podporovania internacionalizácie malých a stredných podnikov a podpory podnikania. Verejné obstarávanie by sa malo využívať tak, aby stimulovalo inováciu, a to najmä vo vzťahu k malým a stredným podnikom, pričom by zároveň malo rešpektovať zásady otvorenosti trhov, transparentnosti a účinnej hospodárskej súťaže.

Členské štáty by mali podporovať modernú, diverzifikovanú a konkurencieschopnú priemyselnú základňu, ktoré efektívne využíva zdroje a energiu, a to čiastočne aj uľahčovaním potrebnej reštrukturalizácie v plnom súlade s pravidlami hospodárskej súťaže EÚ a ostatnými relevantnými pravidlami. V tejto súvislosti by členské štáty mali v plnej miere využívať fondy EÚ. Členské štáty by mali úzko spolupracovať s predstaviteľmi priemyslu a ďalšími zainteresovanými stranami, aby tak prispeli k vedúcemu postaveniu a konkurencieschopnosti EÚ v kontexte celosvetového udržateľného rozvoja, a to najmä prostredníctvom podporovania sociálnej zodpovednosti podnikov, odhaľovania problémových oblastí a predvídania a zvládania zmien.

⁶ Európska rada na svojom zasadnutí 10. – 11. decembra 2009 uviedla, že v rámci celosvetovej a komplexnej dohody na obdobie po roku 2012 EÚ opakuje svoju podmienenú ponuku, že prejde k 30-percentnému zníženiu do roku 2020 v porovnaní s úrovňami v roku 1990 pod podmienkou, že sa ďalšie rozvinuté krajiny zaviazajú k porovnateľným zníženiam emisií a že rozvojové krajiny prispedia úmerne svojej zodpovednosti a svojim schopnostiam.